

BALVART DE SITGES

SETMANARI CATALÀ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Carrer de Sant Pere, núm. 6

DELEGACIÓ A BARCELONA: Doctor Dou, núm. 15, entressol, 1.ª

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

SITGES, trimestre, 1'50 pessetas

ESPANYA, id. 2 id.

ESTRANGER, any, 12 franchs

Anuncis, Esquelas, Remitis y Reclams
à preus convencionals

Els de la primera pàgina's pagarán doble

NO'S TORNAN ELS ORIGINALS

ANY III

SITGES, 19 DE ABRIL DE 1903

NÚM. 90

LA CATALUNYA QUE VOLEM

Lliure, ni dominada, ni dominadora y respectada de les regions germanes.
Estimada per son valer al exterior y temuda per sa força.
Acullit com á propi el foraster que á treballar hi vinga. Y á manar y á cobrar, á fer lleys y á judicar, cada hui á casa seva, que prou hi te que fer pera enténdreshi. Els empleats de la terra y pochs, actius y inteligents.
Ennoblida altra vegada en llibres de tot saber, la que fou llengua de Sants y Reys.
Las Universitats y escolas tornadas á son ésser; obradors d'avensos de la ciencia y planta de filosofys y juristas. A fora la ensopida rutina...
Intimament unida á la vella Catalunya, gloriosa en sa historia y tradicional en sas lleys y costums, una Catalunya nova, de vida expansiva y en constant progrés.
Repobladas las montanyas per grans boscos, trespant pels cingles els corredors enginyers, moderns, trayent del terror y de las minas els fruits y minerals. Les aigues de sos rius saltant de resclosa movent enginyers del treball.

Conservats com reliquiàs els monuments antichs enrunats y alsarne d'un art fill llegendari del antich criat en els avensos actuals. Voltar las vellas poblacions històriques de populosas y amplias ciutats modernas.

Portes oberts als productes de tots llochs; assegurats ab tractes d'una nació seria; veure al potentat ab afany de ser estimat y útil á la Patria y al obrer intervindre en el govern donantli lo que cristianament y per dret li pertoca.

Volém deixar á nostres fills aquesta Catalunya gran avuy, com ho fou pera son temps la de nostres passats.

Pera obtenirho tenim lo precís. Força, riquesa y inteligencia. Reprimim el vici del egoisme y exaltém la virtut que á cap ens manca. L'amor á la Patria.

Article del distingit patrici EN LLUIS DOMENECH.

Electors del districte de Vilanova

Si estimeu á Catalunya y á la vostra comarca, si voleu veureus lliures de la xorca plaga del caciquisme que divideix els pobles y ofega totas las iniciatives progresivas y nobles, si voleu l'autonomia de la nostre terra, voten decidits y ab entusiasme la candidatura de

Don Narcís Pla y Deniel

il·lustre advocat, notable publicista y un dels més fervents apòstols del Catalanisme.

Tothom que aborreixi al centralisme asquerós que mata la vida del nostre poble, tothom que sospiri per veurer la patria gran y forta, ben progressiva, vivint la vida potent dels pobles civilisats, ha de votar y propagar la candidatura de

Don Narcís Pla y Deniel

que representa la honradés acrisolada, la consecuença política més ferma, y un defensor desinteressat y digníssim del interessos del districte.

Electors d'aquest districte, ab el sant lema de *Visca Catalunya y mori el caciquisme*, votem y propagem la candidatura de

Don Narcís Pla y Deniel

La patria vos ho agrairá.

Els partits polítics

Fragments d'una resposta á un article de'n Mañé es que aquest responia á un del senyor Plá y Deniel, en lo cual combatia la conveniencia per Catalunya de que's formés un partit regionalista ab la quefatura de'n Polavieja, idea que defensava en Mañé:

«nos limitarén á citar lo poble, viu encara avuy, més sens dupte tristement oprimat y apersonat en sa llengua, en son dret, en sas tradicions y en sa propia historia, y altres temps lliure, florent y poderós, que té la inapreciable gloria, pot ser la més gran que pot tenir un poble, d'haver sigut lo primer que

en lo món iniciá lo régimen representatiu en lo govern de la nació, encare avans que la Inglaterra promulgues la seva famosa Carta Magna de Joan Sens Terra confirmada més tart per Enrich III. Lo senyor Mañé coneix prou be aquest poble que s'anomena Catalunya, que en ple sigle XIII feu ja exclamar á un de sos reys dirigintse á sa esposa, que volia's fessin degollar los quefes d'un mohiment popular: «Reyna, Reyna, lo nostre poble es lliure y no subjugat com lo poble de Castella.»

Com la generalitat de pobles que han viscut

EL NOSTRE CANDIDAT

D. Narcís Pla y Deniel

ó viuen baix lo régimen representatiu, Catalunya no coneguéls partits polítics durant aquells segles gloriosos, que avuy, molts catalans semblan oblidar, en que sent la regna y senyora del Mediterrani, y respectada y temuda á Europa per la sabiduría de sas lleys y'l poderiu de son comers y de sa riquesa, d'entre aquella no interrompuda revolució y caos aparent de l'Estatmitja, conciliant sempre la necessitat

de conservar sas intitucions fonamentals ab l'aspiració constant de progrés, y entre l'inevitable lluita de classes y d'interessos, anava formant las nostres Corts Catalanas, las primeras que ab existencia normalisada hi hagueren en lo món, y aquell govern representatiu que á pesar de tots los defectes de sa época, encara avuy es l'admiració de illustres pensadors afiliats á las més diferentes escolas de Fransa y d'Italia, y que fou sens dupte'l régimen representatiu més acabat y d'esprit més obert á tot veritable progrés que conegué l'Europa en l'Edat-mitja, molt superior per la mateixa defensa de las llibertats populars, en molts punts, á las més celebradas constitucions modernas, com tan be y ab comprobació de tota mena de documents històrics, tenen demostrat los senyors Coroleu y Pella en son llibre *Las Corts Catalanas*, per desgracia molt menos conegut y estudiat per molts catalans de lo que deuría.

Esferéix lo cor de tot català, com deuría esferéir lo de tot bon espanyol que volgués despassionarse un moment y conegui l'història y la ciencia del dret polítics, pensar lo que seria, y lo que's avuy l'Estat espanyol, si en lloch d'haver predominat en ell durant los últims segles l'esprit romántich y cavalleresch si's vol, pero tencat y estacionari dels pobles del Sur y de Castella, hagués predominat l'esprit obert y progressiu del Nort y de nostra terra; y lo lloch que avuy ocuparia en lo món civilisat, á través de lo natural progrés del temps, lo régimen polítich peculiar de Catalunya, si en mal hora los governs absoluts y'l predomini del poble de Castella no hagués interromput lo natural y progressiu desenrotlló d'aquellas sabias institucions, y d'aquells principis eminentment progressius ab que nostres antepassats havian fonamentat lo régimen representatiu de nostra terra. Es ben possible que no se citaria l'exemple d'Inglaterra y de Suiza, sinó lo de nostra Catalunya com á modelo de pobles lliures ben regits y governats.»

NARCÍS PLÁ Y DENIEL

La nova lluita

El diumenge 26 del corrent, tindrà lloch en nostre districte un nou combat, una altre lluita electoral: es á dir, un altre medi perquè els catalans de cor, d'aquet valent districte, demostrém que volem treballar per nostra autonomia, y per lo tant, que no están conformes ab la política centralista que segueixen els polítichs de Madrid.

Y aquesta es vegada fortament interessant la lluita en aquet districte si'es té en compte que totas las personas que's preocupan pel pervindre de nostra patria y que treballan pel deslliurament de la mateixa, tenen fixas las sevas miradas an'el districte de Vilanova y encoratjats per el resultat satisfactori de las passadas eleccions creuen que en las vinentas acabarem d'enderrocár el corcat edifici del caciquisme que per aixecarse sobre una base falsa, va tronitollar á la primera bufada.

Y per lo que toca á nostre estimada vila, jo estich plenament convensut que la patria del doctor Robert, la població que ha donat llur protecció á totas las empresas artísticas que son una de las manifestacions més esplendentes de la vida dels pobles, no es posará an'aquesta lluita al costat del sistema que's sinonim de la mort. Perque es precis que tothom es convenci que avuy á Sitges, com á Barcelona, lo mateix que á tot Catalunya, no mes hi ha que dos grans divisions; á un cantó els partidaris del sistema centralista que l'apoyan ab totas las sevas forssas, porque els hi permet viure tranquilament á las costellas dels altres, ajudats per alguns intransegents de la dreta y de la esquerra, qu'en tota la bona intenció imaginable no volen apoyár el regionalisme porque no saben si es protu avensat ó si es massa retrogado, y mentres perden el temps ab aquestas discussions, no veuen els infelissos que están fent el joch als polítichs centralistas, que precipitan á l'Estat espanyol á la seva ruina y completa destrucció. A l'altre banda els que després de un profund estudi de la naturalesa del Estat espanyol, han vist que l'única manera de salvarlo era donar la llibertat complerta á las regions, á afavorir las energías de las mateixas: á fi de que progressant els components del Estat; també prosperes l'Estat compost.

Ab aixó consisteix el catalanisme, aspiració que després de respectar els principis constituïts ab la societat, te per objecte juntar tots els catalans á fi de obtenir lo més aviat possible y pel camí més recte la complerta autonomia: de manera que tothom que treballa concient ó inconcientment contra el deslliurament de nostra patria, contra el progrés de Catalunya, d'aquí que tot bon catalá sigui avuy bon catalanista, y aquest argument que anomenen en els meetings els apóstols del catalanisme els volia ridiculissar el corresponsal que té á nostra vila el periódich *Las Noticias* fentho ab tan mala sombra, que va donar á entendre á tothom sa falta de coneixement; ell va entendre que nosaltres varem dir que tots els que no eran catalanistas no eran catalans, y nosaltres afirmém no que no hi hagin més catalans que'ls catalanistas, (ja ho sabem que hi han molts catalans que no l'entenen el catalanisme; á tot arreu ni ha de deixats de la má de Deu), pero nosaltres dihem que tot catalá que entengui lo que vol dir autonomia, té d'esser forsosament catalanista. Aixó, senyor corresponsal, es lo que nosaltres varem dir, més ja ho sabem qu'es inútil ferli entendre la nostra doctrina; fá anys que viu en els llims y en sa habitació tenebrosa no ha entrat un sol raig de llum, de l'astre de llibertat que ha aparegut majestuós en l'horitzó de nostra patria. En quant als vots que segons l'aludit corresponsal varem comprar nosaltres, no val la pena de contestarli; ja sab tothom qu'aquet negoci no'el pot explotar ningú; fá anys qu'el tenen monopolissat els cacichs de nostra vila.

Per acabar, jo recomano á tots els patriotas d'aquet districte que votin al digne patrici D. Narcís Plá y Deniel; obtindrán, además de un bon defensor de nostra autonomia, á un bon home que vetllará pels interesos del districte, y que quan demanará alguna millora de las que té dret el districte no ho fará arrossegantse per terra devant dels ministres com aquell que demana caritat, sino ab el front ben alt com l'home que reclama lo que li perteny.

B. I. M.

Impressions de viatge

Pujarem al tren, y'ns saludarem casi afectuosament: Ells prengueren asiento en un departament, y nosaltres després de correr la cortineta, puig que entrava espléndit sol dintre'l vagó, ens assentarem al immediat; desplegant lo diari, que llegí fins los anuncis, sens enterarme poch ni molt de lo que deya, ja que m'interessá més, la conversa que comensaren nostres vehins, y companys de viatge.

Aquets dos senyors, directors del poble y del municipi, si no ab títol de tals, ab fets al menys com tots sabem; puig que poble y Rey, lo Caciquet, posa y treu alcaldes, nombra jutjes y fins pretén treuer vicaris; exigeix recárrechs, y carrega impostos; fa recibos legals y altas com las monedas que no passen, etc. Y l'altre, un de tants que pateixen de subjecció d'enteniment y rendiment de voluntat, un d'aqueix munt, que se n'ha escullit éll per servirsen de barricada ab la lluita que sosté contra lo poble honrat: aquestos dos senyors com dich, anaven conversant ab molta calor y gran interés.

Ab franquesa ho confesso, que quasi'm feren espantar al escoltar ses paraules; y aixó que desde que vaig naixer que ja ho sabia que no n'hi havían de papus, y que fá molt temps que me'n varen curar d'espants. Mes... m'hauria vist tremolar al sentirlos, com tremola el reu devant del butxí, com tremola un home assoliat é indefens en presencia d'una fera.

Veurer desapareixer aquest orgue que tant oé ha fet á nostra causa y á nostra Vila, trayent caretas y destapant clavagueras, veurer morir en la flor de la joventut, cuan tot just comensa sa carrera, cuan comensém á assaborir algún de sos fruits, aquest digne, honrat y noble periódich, aixó fora molt més sensible per mí, que si'm vegés privat de l'ús de la paraula. ¡Oh! y que morirá, no'n dupto pas, devant de ses paraules, de ses terribles amenassas. Lo que no sé, lo que no puch pensá, es de quins medis se valdrán per llevarli la vida. ¿Creuen acabar-lo potser ab un procés? Com més se sega l'herba, agafa més ufana, y ab molta més forsa bróta després.

Que ó son nom se perdrá, deyan, ó desapareixerá nostre periódich d'aquesta vall de llágrimas; que ó ells deixarán d'esser qui són ó que se soterrarán per sempre, á qui removen ruinas els hi omplena'ls ulls de pols, á qui ab tal valor, ab tal coratge'ls hi tirá la primera pedra.

Lo BALUART es robust, y adquireix cada día novas forssas. ¿Se perdrá lo nom d'ell per altre part? Tampoch es fácil per are. ¿Com ho fará donchs, porque's compleixi sa sentència? S'ha gloriat fins fa poch, (no sé si l'hi vingué lo poder del Cel ó bé s'el prengué ell de la terra) que lo Cel y la terra passarán, més sas paraules se compliran.

Devant de tot aixó ¿qu'hem de fer?

Que 's desfessin ab impropis, ab paraules menys cultas contra 'l digne jovent que ab sa conducta, ab sa política desinteressada, posa de relleu sa farsa y son interés; que posan ab evidencia 'l modo de defensar las causas bonas, las causas santas ben diferentas del mesquí interés de defensar l'estómac: Que traguessin foch pels caixals contra aqueixos *mozalbetes* que li han fet seguir la pell al arrencarli la careta, no 'm sorprenguí, y fins ho escoltava ab gust, ab plaher interior. Lo vomitiu havia fet son efecte.

Mes de lo que no n'he tornat encar ab mí, lo que 'm posa frisés y 'm té febroso, de lo que no 'm puch conhortar, es d'aquesta mena d'amenassa que pesa sobre nostre BALUART, des d'aquell malhaurat moment en que tant solemnement ens malehiren.

Plorem, donchs, companys, que nostra darrera gora s'acosta: aprofitem los últims instants que 'ns quedan de vida.

CALIU CATALANISTA

Barcelona, 7 Abril, 1903.

¡REPUBLICANS!

Lo catalanisme may n'ha renegat de la forma republicana; lo catalanisme, tart ó d'hora tindrà de decidirse á apoyar oficialment á una forma ó altra de govern del tot diferent al present règim de cosas. Los catalanistas, que además de demócratas som reflexius, contemplem indig-

nats lo diluvi de decrets y reals ordres que contra Catalunya s'ha decretat.

Si'l fill d'Amadeu, l'intelligent duch dels Abruzzos, ocupés algún alt lloch en l'Estat espanyol, lo catalanisme no s'hi tindria de preocupar en declararse republicá, donchs acceptant com á cert que de nacions floreixents n'hi han de monárquicas y republicanas, poch nos importaria la república si ab una monarquía á istil de la inglesa ó la alemanya poguessim atendre las necessitats de la vida moderna y de la civilisació.

Unas dotze repúblicas avuy independents, situadas al Centre y Sud d'América, havían pertenescut al Estat espanyol; Portugal, Bélgica y Holanda, avuy reyalmes independents, havían format part d'Espanya; Rosselló, Provensa, Córcega, Cerdenya, Sicilia y Nápoli eran, aixís mateix, trossos de la patria espanyola. Sí, d'Espanya; tenían dret á viure independentment dins nostre estat, mes la enveja y ambició dels reys de Castella's proposaren fer del Estat espanyol una Castella, no una patria gran é independent, ahont lo sol de llibertat dongués espléndida llum, sinó que pretengueren imposar á totas las altras nacionalitats sa llengua, relligió y costums, que aquestas ab dignitat las rebutjaren y s'anaren declarant independents.

Després de tantas derrotas, després de tantas calumnias y disbarats, los ministres actuals del regne continúan sa obra antipatriótica. Es, donchs, necessari que'l catalanisme siga quin siga'l fi á que'ns porti la tiranía del centralisme comensi á orientarse per fer variar del tot el règim governamental, siga quin siga'l resultat definitiu que després nos dongui.

Unimnos tots los catalans, unimnos totas las nacionalitats que avuy componen l'Estat espanyol, enderroquem lo que'ns fassi nosa per la prosperitat del país, y un cop efectuat legalment preguntem opinions per medi del sufragi, y lo que'n resulti que quedi, mes tant malament podríam anar, pró més ja es segur que no. Podríam anar á guanyar, á perdre m'atreviré á dir que es impossible.

Pròu de política, fem patria, deixém las miserias que'ns separan, que'l Catalanisme no hi está renyit ab la República; enderroquem d'un cop al enemich comú y un cop lograt aixó, sense miras mesquinas, sense ambicions personals, proclamem lo que més nos convingui per nostra dignitat, per la llibertat tan sospirada y per nostra Patria.

Catalans, castellans, navarros, vascongats y aragonesos, la unió fá la forsa.

FRANCISCO DE P. MATAS RAMIS.

(De Llevant).

Lo de la dimissió del senyor Rusiñol

Els diaris escandalosos, els contraris del Catalanisme, han publicat verdaderas infamias y embusterias sobre la sortida cap á Niza del nostre estimadíssim amic, el president de la «Lliga Regionalista», D. Alberto Rusiñol.

El «Eco del Caciquisme», de Sitges, que escriu el Secretari, desseguida va copiar aquellas infamias, ab l'objecte de desacreditar el Regionalisme.

Per contestar á aquellas falsetats y calumnias, copiem d'un diari castellá y que no s'ha distingit may, per anar á favor del Catalanisme, las següents declaracions en quinas, honradament, se posá la veritat en son lloch.

Diu aixís *Las Noticias*:

«Hablábamnos ayer con un conocido regionalista respecto á cuanto se ha hablado estos días sobre la candidatura de Barcelona y la precipitada marcha del señor Rusiñol al extranjero, y he aquí lo que nos dijo nuestro interlocutor, ofreciendo probarnos por medio de documentos sus aserciones.

«Se habló por primera vez en firme de la candidatura de Barcelona, al plantearse por el señor Monnegal la cuestión de las tenencias de alcaldía, pues la aceptación de una de éstas para alguno de los

concejales regionalistas implicaba su eliminación de la candidatura. En una reunión celebrada el día de Navidad en casa de don Alberto Rusiñol, á la que asistieron los señores Doménech, Carner, Durán y Ventosa, Suñol, Abadal y Agulló, decidióse que el señor Suñol no aceptara ninguna tenencia de alcaldía, por creer que debía figurar en la candidatura de Barcelona, junto con los señores Rusiñol, Doménech y Ferrer y Vidal, y que si el señor Carner se veía precisado á aceptar una tenencia, como aquel día se creía probable, presentaría su candidatura por el Vendrell; el quinto lugar de la candidatura se reservaba para uno representante de alguno de los aliados de los regionalistas. La constitución del ayuntamiento hizo innecesaria la combinación antedicha, y la aceptación de la reelección del cargo de presidente del «Fomento del Trabajo Nacional» por el señor Ferrer y Vidal, vino á descomponerla. No se habló más de candidatura de la capital hasta el siguiente día del de las elecciones provinciales, cuyo resultado hizo concebir á algunos elementos de la «Lliga», entre ellos el señor Rusiñol, la idea de formar una candidatura que representara, dentro del regionalismo, una conjunción de fuerzas vivas de Barcelona; la base de la candidatura eran los nombres de los señores Rusiñol, Doménech y Carner, hablándose para los restantes puestos, de los señores Güell, Valls, Zulueta, Vidal y Ribas y Sol y Ortega.

El día 10 de Marzo reunióse por primera vez, para tratar de la candidatura de Barcelona, la junta directiva de la «Lliga regionalista», tomando el acuerdo de que figuraran en ella cinco catalanistas, procurando que alguno de ellos representase las fuerzas industriales y comerciales de de Barcelona, quedando encargado el señor Rusiñol de pulsar la voluntad de las sociedades económicas respecto á su representación en la candidatura. Reunióse nuevamente la junta el día 17, y después de haber presentado el señor Rusiñol un esbozo de candidatura, en la que figuraban además de él, por exigencia de la junta, los señores Doménech, Carner, Ferrer y Vidal y Valls y Vicens, y haberse opuesto el señor Carner á ir en candidatura si no figuraba en ella el señor Suñol, dióse al señor Rusiñol un voto de confianza (que dejó de votar alguno de los presentes), para que confeccionase la candidatura con los nombres de los señores Güell y Ferrer y Vidal. El señor Rusiñol no aceptó el encargo por no haber habido unanimidad en la votación, aunque los dos vocales que votaron en contra explicaron su voto de una manera satisfactoria para el señor Rusiñol. En vista de la renuncia, se confirió el encargo á los señores Doménech, Abadal y Pla y Deniel, quienes confeccionaron la candidatura actual, después de tener por escrito la aceptación de los interesados.

Cuanto se ha dicho respecto á inteligencias entre el señor Rusiñol y los ministeriales es completamente falso. En el mes de Diciembre se hicieron de parte del señor Silvela algunas indicaciones al señor Rusiñol para que se incluyese en la candidatura de Barcelona a un conspicuo ministerial que no figura en la fracción del señor Planas y Casals. Estas indicaciones fueron rechazadas de la misma manera que en las que en el propio sentido fueron hechas por un aristócrata emparentado con un ilustre prócer barcelonés después de las elecciones provinciales. Mal se compagina la inteligencia de que se ha venido hablando con el acuerdo tomado por la «Lliga Regionalista» el día 10 de Marzo.

El cúmulo de trabajos que pesaba durante estos últimos meses sobre el señor Rusiñol y la excitación producida por la última campaña, quebrantaron de tal manera su salud, que por consejo facultativo decidió pasar unos días en el extranjero, buscando en la calma y el esparcimiento la salud perdida entre la fiebre de la lucha política; antes de salir escribió al señor Doménech autorizándole para continuar su nombre en la candidatura de Barcelona. La candidatura fué aprobada por la junta directiva celebrada el día 31 de Marzo, y este acuerdo junto con otros importantes fueron llevados á Niza al señor Rusiñol por los señores Doménech y Carner.

Si el señor Rusiñol, que hoy se halla en Roma, mejora su salud, volverá á Barcelona por todo este mes. Si desgraciadamente no mejorase, por consejo de los médicos y por deseo expresamente manifestado de la junta directiva de la «Lliga Regionalista», prolongaría su estancia en el extranjero, ya que la afección nerviosa que padece aconseja eludir toda excitación y toda lucha.

He aquí explicado todo.»

CARAMELLAS

cantadas la nit de Pascua per la colla del coro

La Lira Sitgetana

VALS

Per Pascua un jorn
las caramellas
era una gesta
tradicional
y l'alegría
qu'als cors portaba
se reflectia
en los semblants.
Per xo aquest any,
hermosa meva,
las caramellas
que't cantarém
volém que sigui
un cant d'anyorança
de recorts dolços
ditxa y plaher.

Es un gran día
lo jorn de Pascua,
quanta alegría
experimentem
y á las doncellas
enamoradas
dolsas tonadas
de amor cantém.
Vora la reixa
devant sa casa
quan ja la lluna
ne resplandeix
tot fent rodona
dolsa corrande
pel cor dictada
entonarém.

Celebrant lo jorn de Pascua
tot seguint la tradició;
fem donchs que las Caramellas
arreu escampin amor.

AMERICANA

Un matí del mes d'Abril
quan l'aubada despuntava
una nena ab pas gentil
vers al bosch s'encaminaba.
Los pins grontxantse entonaban
la cansó d'amor etern
mentres lleugera cullia
violas y pensamientos.

Deixa la seira
donsella galana,
com au lleugera
devalla al plá,
que aquí regna
avuy l'alegría

de nostres cantichs
també gosarás.

Si de la serra
baixas alegroya
de rica toya
t'en faré présent,
que missatjera
de nostre amor siga
y que per mi es diga
lo qu'el meu cor sent.

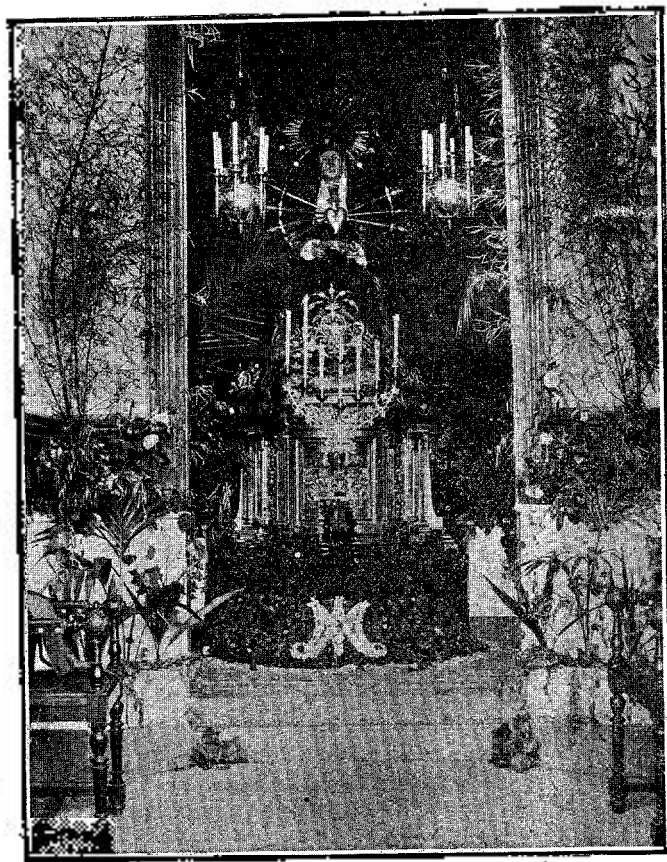
Y si acceptas carinyosa
l'ofrena del meu amor
ja veurás quan venturosa
gaudirás de grat recort.

S. OLIVELLA Y CARRERAS

Música del mestre J. Carbonell.

Sitges, Abril, 1903.

LA SETMANA SANTA A SITGES

El Misteri dels Dolors, en casa l^a administradora

donya Josepha Catasús de Planas

FOT. DE T. MONFORT

Desde Santiago de Cuba

Sr. Director de BALUART DE SITGES

Molt seyor meu y amich.

Avuy no tenía pensat comunicarli cap novetat tropical, porque tot lo que succueix son cosas petitas que no valen la pena de molestar la seva atenció per ser qüestions de partits polítichs que com sempre y per tot arreu volen tenir rahó y son tots á quin més dolent, que per aixó precisament mes aviat fan nosa pera cualsevol acte relacionat ab la marxa progressiva dels països. Tot d'un plegat hi tingut de cambiar d'intent, perquè trobantse com de costum tots el vespres varis socis en lo Centre Catalá, de sopte, essent la vigilia de Sant Joseph, combinaren y seguidament determinaren donar ab tal motiu una serenada al metje de la societat, D: Joseph Genó, com penyora de simpatía al amich y com de respecte y confianza al hom de ciencia que'n tan poch temps degut á las sevas cualitats gens correntas se captá las consideracions de tots els que primera vegada lo tractaren.

Donchs á tres cuarts d'onse de la nit, sortiren de la societat en nombre de 50 ó 60 socis y una de las millors orquestas de la ciutat á felicitar al tan popular com inteligent metje D. Joseph Genó, per esser lo día del seu sant com fa li dei-

xo dit; del seu comportament al rebre els que 'l felicitaren, no puch dirli res, porque tot sería poch, puig te que entendre que's retiraren del tot satisfets y agraits porque foren obsequiats ab diferents begudas y tota classe de dolços per ell y la seva familia, fent els honors de la casa lo seu respectable pare, que tots apreciem com bon catalá y entussiasta admirador del progrés y engrandecimiento de Cataluña, la seva patria que no pot oblidar.

Sortirem tant impresionats de las paraulas que's pronunciaren, que tot justifica un grandios avents per la societat y alabánt una vegada mes la seva conducta y fina atenció en els tractes personals.

Cuant era noy fou á Barcelona, ahont estudiá la medicina, per bé de tots els que necesitan del seus serveis essent deixeble del mala guanyat eminent patri Dr. Robert, que tan ha fet per Catalunya, admirant tots els catalans lo seu talent en plantejar la doctrina salvadora de nostra terra y en demostració de tanta realitat, lo metje director de la Casa de Salut del Centre Catalá, fará donació á dita societat de dos hermosos retratos del seu mestre, pera que siguin colocats en lloch preferent com se mereix, un en el local de la secció de vesbarjo y altre en el local de la secció de Beneficencia, puig son dos edificis diferents, molts separats.

Fà tres anys que's troba entre nosaltres, de regrés dels seus estudis, y pot ben creure que no es gens correlatiu trobar un hom de ciencia del seu temple, perque degut aixó se ha captat tota la simpatia dels espanyols en general, com amich y home de societat; y la seguretat del element aymant del progrés, per las cualitats que reuneix ab tota la extensió de la paraula; lo Centre Catalá está de sort, y el seus socis, de enhorabona;

Com he dit en la meua darrera, desde ahir han comensat els treballs del cambi de domicili social del Centre Catalá, al carrer de las Enramadas, número 1, cantonada á Sant Tomás, lo lloch mes centrich, y un dels millors edificis de la ciutat; ara la senyera catalana onejará en espayos palau ab satisfacció del seus socis; las festas d'inauguració suposo que serán aviat, y donada la seva importancia y bon interés del Consell Directiu, crech que serán de lo millor que nosaltres hem vist en aquesta ciutat.

Lo seu president, D. Ramón Fontanals, no's mou del mitj de la feyna, dirigint l'ornamentació del nou local, y té gran interés, com ho ha demostrat mil vegadas, que aquesta societat sigui digna de qui la compona y la sosté.

Fins un altre día que'lposará al corrent de la inauguració.

Se despedeix, lo seu amich,

R. YARAYÓ.

Santiago de Cuba, 21 de Mars de 1903.

CAMPANYA ELECTORAL

MANIFEST

El Centre Catalá de Vilanova y Geltrú ha publicat el següent manifest, que ab gust reproduhim:

«La Junta d'aquet Centre, d'acort am las més valiosas entitats del Catalanisme en aquet districte, vé á presentarvos com á candidat pera Diputat á Corts en las vinentas eleccions á

D. Narcís Pla y Deniel

advocat distingit, natural y vehí de Barcelona.

»Al fervor aquesta presentació, precisan explicacions que la justifiquin y cal respondre per endevant á las observacions que molts de vosaltres ens podriau fer y á las interessadas críticas dels partidaris d'altras candidaturas pera la vinenta lluyta.

»Al pendre part en las properas votacions, no anem á combatre á determinadas personas: ens mou una idea més enlairada; sentiments més nobles y generosos qu'els d'una rivalitat personal bategan dintre nostra ánima. Si la obligació sagrada de fer Patria no 'ns ho exigís ens ho imposarian els debers d'humanitat. La revenja dels cacichs, després de nostre triomf en las darrerases eleccions, en tots aquells pobles del districte que senten d'una manera més directa que nosaltres tot lo pes aclaparador de sas ran-cunias. ens aconsellaria, mancanthi altra forsa, la necessitat d'ajudarlos en aquesta profitosa tasca, que, al assegurar la victoria de nostra Causa, els posa á cobert de todas las malifetas y miserables venjansas dels *reyetons* de poble.

»Enfeynats nosaltres en l'organización d'un Centre que ha d'esser el porta-veu del Catalanisme en aquesta comarca, entretinguts en fonamentar organismes que, convivint amb ell, anessin sembrant per aquestos indrets la llevor de nostras doctrinas, se 'ns feya quelcom difícil el treball electoral aquesta vegada, y, per altra part, la esperansa falaguera que teníam de crear un núcleu fort y potent pera donar més endevant una victoriosa embestida al caciquisme local, ens feya desitjar el descans, pera que, ab més dalit y ab més braó, poguéssim rependre després la lluyta constant y sens treva contra 'l

centralisme que 'ns empobreix y deshonna. No podíam, empró, abandonar als catalanistas d'altras poblacions del districte, y amb ells, per ells y per nostra Terra tornem á alzar nostra bandera, símbol de germanor y justicia. Ab ells y per nostra Causa, sense imposicions de ningú, tornem altra volta á cridar als aymants de nostra Terra pera que, sacrificant afeccions personals que res diuen devant de la Patria, vinguin á engroixir nostras filas pera assegurar dins l'Estat espanyol la representació dels autonomistas.

Res hi fa que no sigui fill d'aquet districte 'l candidat: á las lluytas d'avuy hi tenen lloch tots los catalans. Es la brega gegantina de las regions contra 'l centre; es el combat de las forsas vivas y fecondadoras contra tot lo decadent y xorch. Res hi fa que no siga Vilanova la terra de la seva naixensa. ¡Com si las lluytas d'avuy fossin las que durant tant temps s'han vingut sostenint per aquesta tayfa de partits que van á la cassa del pressupost del Estat! ¡Com si l'encoratjador desvetllament del poble 's concretés en conseguir que una carretera passi per aquí ó per allá! El camp s'ha engrandit y també han d'engrandirse 'ls motllos vells, sent precis donar, á las condiciones dels que han de portar la veu d'aquell desvetllament, una amplitut corresponent á la mateixa lluyta.

Mediteu, donchs, seriament vosaltres, electors del districte; fixe'u els ulls en lo enlayrat del objectiu final que perseguim; penseu en lo que signifiquen els candidats á quins va be la continuació d'un estat de cosas que subleva las conciencias y enrogeix las galdas dels que volem una Catalunya nova y amb ella una Espanya nova, candidats que fian son triomf en el vergonyós encasillament, y oposeu, resoltos y decidits, als que demanan vostres sufragis, á qui, com

D. Narcís Pla y Deniel

res per ell demana, á qui accepta sols lo sacrifici pera reivindicar nostres llegítims drets, á qui ofereix son esfors pera enderrocar tot lo que s'oposi á la implantació de la Autonomia.

Vilanova y Geltrú, 14 d'Abril de 1903.

Joseph Roig y Ventosa, President; *Carles de Cabañes y Marqués*, Vis-President; *Joseph Maria Bové*, Secretari; *Gustau Galcerán*, Tresorer; *Victor Oliva*, Bibliotecari; *Francesch Pascual y Joan Ferrer*, Vocals.

EL DISTRICTE DE VILANOVA

El districte electoral de Vilanova compren els 21 pobles següents:

Begas, Canyellas, Castelldefels, Castellet y Gornal, Cervelló, Corbera, Cubellas, Gavá, Olesa de Bonesvalls, Olivella, Pallejá, Prat de Llobregat, Sant Boy de Llobregat, Sant Climent de Llobregat, Sant Pere de Ribas, Santa Coloma de Cervelló, Sant Martí de Torrellas, Sitges, Vallirana, Viladecans y Vilanova y Geltrú.

Segons las llistas electorals actuals en tot el districte hi ha un total de 10.091 electors.

INSTRUCCIÓ PELS INTERVENTORS (1)

Han de estudiar las llistas senyalanti els morts y els ausens y desconeguts ab una creu ó un punt respectivament; la situació del local de la mesa (si hi ha portas de escape, etc.); y els interventors oficials per saber si son á las llistas y saben llegir y escriure. — També han de procurar coneixer aquets interventors pera impedir que'l día de la elecció no n'hi envihin d'altrés ab el seu nom.

Es aixís mateix de gran utilitat que organisin comisions de electors que siguin al local de la secció á l' hora del escrutini.

L'interventor ha de portar

Tinter ab tinta bona; plomas paper de barba; impresos pera certificacions del escrutini, la llista

(1) Creyém de gran interés tornar á publicar aquestas instruccions que convé tinguin present els interventors catalanistas d'aquet districte pera evitar qualsevol tupinada, y que ja publicarem ab motiu de las passadas eleccions.

d'electors de la secció; una espelma y un Manual de l'legislació electoral. Per aixó y lo demás que s'haja de dur se posarán d'acort ab l'interventor cap-de-secció.

Constitució de las Mesas

Els interventors compareixerán al local de la Mesa á dos quarts de set. Convé ser puntual á fi de que ab l'escusa de que'l rellotje del local avansa no trovin la Mesa ja constituïda. Si'ls interventors contraris no tenen la credencial ó encara que la tinguin no son electors, ó no saben de llegir y escriure ó venen ab un nom púposat, cal oposarse enérgicament á que prenguin possessió, y si'l president els en dona anunciar la corresponent protesta pera fer-la constar després en l'acta. També s'enviará desseguida el corresponent avis del fet al centre director. Al ensenyar las credencials al president, s'ha de demanar que aques hi posi la seva firma y rúbri-ca y hi estampi el sello de la secció. L'interventor vigilará que al fer aixó no li prenguin ni cambi-hin la credencial y se la ficará desseguida á la butxaca.

Han de procurar seures á la taula al costat del president, pera poguer vigilar la votació.

Demánintse al presibent fallas impresas per certificats y vigilis el sello de la secció que deu permanixer sobre la taula, y asseguris de que es el sello de la secció y no el d'un altre.

La urna deu esser de cristall trasparent per tots costats y l'interventor la examinará á fi de fer constar sa protesta en l'acta final en cas de no reunir las condiciones degudas.

Votació

La votació deu comensar á las 8 en punt del matí y acabar á las 4 de la tarde (las 16) després que'l president hagi preguntat si faltaba algú á votar.

A la Mesa electoral no hi pot haver ningú més que'ls interventors; aquets no permeterán que ningú'ls ajudi y molt menos que intervingui en la formació de cap llista ni escrit.

De cap modo's permeterá que voti la persona de qui's sospiti que vota per un altra ó que ja ha votat.

El intorventor se fixará cuidadosament en els que van entran pera votar, á fi de veure si fan ó duhen cap contrasenyia (tocarse l'orella ó la barba, etc. ó dur la má posada igual; portar la mateixa corbata ó una agulla igual, etc., etc.) En aquet cas han d'extremar las preguntas y fer ús del dret de no deixarlos votar dientlosi que tornin á las quatre. Sempre que passi aixó haurán de fer seguir al individuo sospitos y donarne part al centre director pera que's puga destruir la roda.

Abans de deixar votar, l'interventor deu: I. Preguntar al elector son nom y sos apellidos, sa edat y son ofici, son domicili, detalls de vehinat y si té pare ó germans que visquin ab ell. — II. Confrontar el nom ab la llista de la secció y posor en son marge el número d'ordre dels que vagin votant mentres un altre dels interventors apunta'ls nom y apellidos en un altra llista. — III. Mirar si'l nom del que vota consta á la llista de morts ó incapacitats que l'Arcaldia haurá facilitat. — Si's presentés algun dupte pera la personalitat del que desitja votar no's permeterá que ho fassi fins que al acabament de la elecció (4 tarde) ho acordi la Mesa per no haverse presentat ningú en son lloch y haver demostrat la seva personalitat.

Si's presentés á votar qui ja ho hagués fet y pretengués tornarhi, qui votés ab el nom d'un altre, qui estigués inclós en la llista de incapacitats ó que no tingués dret á ferho, es requirirá al president pera que'l fassi dotenir fentlo acompanyar á ser possible, per alguna persona de confiansa. Si s' sospita d'algú que vagi á votar á un altre Col-legi procuris que'l segueixi algú á fi de combrobas la sospita, y dónguissen part al centre director.

Vigilis que no's fassin llistas dobles y no's consenti de cap manera que ningú possi cap firma, ni ab l'escusa de guanyás temps.

A las quatre en punt de la tarde (las 16) el president deu anunciar que vá á acabarse la votació y manará tancar la porta del local si ho creu necessari, sens petmetre la entrada á ningú. Els electors

que's trobin dintre'l local y no hagin votat podrán ferho, y després, á porta oberta s'admetrán als refutats per duptosos que, á judici de la Mesa, hagin acreditat degudament la seva personalitat; després votarán els individus de la Mesa y tots ells firmarán las llistas dels votants al marge de cada plech y al últim de tot, procurant no deixar paper en blanch y tancant la llista ab una ratlla ahont acaba la última paraula.

Del escrutini

Acabadas las anteriores operaciones y tancada la votació comensará l'escrutini. El President obrirà l'urna y treurá una per una las papeletas. Els interventors s'assegurarán de que llegeix els noms que hi ha á la papeleta y no uns altres. L'interventor té l'dret de revisar las papeletas llegidas pel President. Las papeletas se guardarán sobre la taula á fi de poder fer el recompte y la confrontació ab el número dels que hagin votat. Cas de no haverhi conformitat se farà consignar la protesta.

El resultat del escrutini s' farà públich fixantlo á la part de fora del edifici tan compte com se conegui el resultat.

Els interventors exigiran immediatament copias firmadas y selladas del resultat de la elecció per cada un d'ells y per tots els electors presents que ho reclamin, extesas en els impresos y ab la tinta que hagin dut; fins que las hagin obtingudas no permetrán que 'l President fassi desocupar el local.

Extesos tots aquestos certificats, s' tancarà la porta del Col·legi y President y interventors firmarán una acta y varias copias que contindrán ab tots sos detalls lo següent:

I. Número d'electors que composan la secció.—II. Número dels que han votat; escrit ab lletres y repetit ab números separantho ab paréntesis.—III. Número de vots que ha tingut cada candidat, ab lletres y números.—IV. Reclamacions y protestas.—V. Nom del interventor elegit per la Mesa (pera assistir á la Junta general d'escrutini).

S'exigirá al menys una copia d'aquesta acta sellada y firmada per tots els de la Mesa y s'entregará á nostra Comissió electoral.

Precaucions

1: No abandonar el local ni per anar á la comuna, sense que s'hi quedin els demés companys. No fer cas de que se senti fressa pel carrer ni de que duguin noticias alarmants ni de que portin recados apremiants de la familia, ardits de que s' valen sovint per fer desamparar las mesas. 2: Exigir que s'extinguin las certificacions dels escrutinis avans de firmar l'acta. 3: Exigir que pera las certificacions se fassi us del paper que ha dut l'interventor y que no s' gastí altra tinta que la que l'interventor portará. 4: Procurarse vots pera ser elegit Secretari y pera representar la secció á la Junta general d'escrutini. 5: Fer firmar tots els documents per tots els interventors y 'l President y sellarlos. 6: Mirar a contra-claror los impresos que s'utilisan per veure si hi ha raspaduras. 7: Al formular protestas convé citar els articles de la lley en que s'apoyan. 8: No firmar cap document (llistas de votants, certificats, actas, etc.) sense inutilisar avants cuydadosament tots els claros ó blanchs ab ratllas de la mateixa tinta que s'usi al firmar. 9: Desde las dugas de la tarde, si 'l President surt del local, sigui per lo que sigui, el seguirá un dels nostres interventors. 10: Deuen vigilar els interventors que 'l President y els interventors contraris no deixin de firmar ab el sen nom, donchs firmant uns ab els noms dels altres y canviant de rúbrica en las diferentes actas y certificats treuen validesa als documents firmats. 11: Exigir una marca qualsevol (firma, etc.) á la cabessera de las llistas dels votants, pera evitar un cambi ab altra preparada que algú portés. 12: Cuidar de que 'l sello que s' posi á l'acta siga 'l mateix que s' posi als certificats y que 'l seu número correspongui al de la secció.

AVIS ALS TUPINAYRES

Participém á tots els tupinabres, caciquets y demés personas sospitosas, que'l Códich penal castiga severament las falsificacions d'actas, firmas, el voler impedir la lliure emissió del sufragi, fugir ab

las actas en blanch, etc., etc. Las penas son importantes multas y desde dos anys en amunt de presiri y á vegadas desterro, segons els cassos.

Ab aixó ja ho saben els tupinayres del districte de Vilanova. Nosaltres els tenim apuntats á tots, sabém qui son els que en altres eleccions feyan trampas y sabém de cert qui en vol fer are. Tenim advocats y procuradors, que desseguida que s'hagi comés algún delict electoral el perseguirán severament devant del Tribunals, y caygui qui caygui, no mirarém prim.

No'ns fa rés portar á un tupinayre á presiri. Seria la nostra major satisfacció castigar com se mereix á algún caciquet de poble, que tan mal fa á tot arreu.

No'ns deturarém devant de cap obstacle perque hi hagi legalitat en aquestas eleccions. Y el que vulgui guerra, ens té sempre á la seva disposició.

ALS ELECTORS

Tots els vehins del districte de Vilanova, que tenint més de 25 anys, vulguin saber si's trovan compresos en las llistas electorals, no tenen més que preguntarho als delegats dels candidats catalanistas y centres regionalistas de tots els pobles del districte, ahont s'els hi dirá desseguida, junt ab el col·legi ahont els hi toca anar á votar.

NOTARIS

S'ha demanat l'habilitació de Notaris pera que puquin concórrer als llocs de perill y pera que puquin aixecar las corresponents actas de protesta que definitivament donarán lloch als processos que la Lliga Regionalista fará incoar pera la persecució dels tupinayres, dels lladres de la voluntat del poble.

ENTUUSIASME

S'acostan las eleccions, y en tots els pobles del districte de Vilanova se treualla activament per donar la batalla contra'l caciquisme, que durant tans anys habia subyugat aquestas comarcas.

Las noticias que's reben son confortadoras y entusiasmadas. A tot arreu guanya terreno la candidatura regionalista, fentse organisacions sólidas pera obtenir un brillant triomf y enfonsar per sempre el caciquisme.

El candidat senyor Pla y Deniel, va recurrent triomfalment els pobles del districte, preparant la lluyta y despertant arreu un entusiasme grandios. La gent de sa casa, la que está cansada del jou caciquista, els elements productors, el poble treuallador é intelectual, tothom treualla ab fé y patriotisme pera las vinentas eleccions en favor del nostre candidat regionalista, y s'organisa y fá els preparatius pera lluytar ab éxit.

La victoria es ben nostra.

Un gran meeting á Vilanova

Avuy, á dos quarts de cinch de la tarde tindrà lloch, al Centre Catalá de Vilanova un gran meeting catalanista, de propaganda electoral, en quin hi pendrán part els elocuentes oradors senyors Cambó y Pella y Forgas, regidors del Ajuntament de Barcelona, Verdager y Callís, vispresident de la Lliga, Roig y Ventosa, Bertrán y Musitu y el candidat senyor Pla y Deniel.

L'acte promet revestir grandíssima importancia y á ell hi assistiren nutridas representacions dels pobles vehins.

Més meetings

Avuy, á las set de la tarde se celebrará un meeting á Cubellas al que hi assistirá també 'l nostre candidat.

També se'n celebrarán á Sant Climent, Gavá y altres punts.

El vinent dissabte se'n celebrará un d'imponent á Sant Boy.

Visitas á Sitges y á Ribas

Avuy á dos quarts de deu del matí arribará á Sitges el candidat catalanista don Narcís Pla y Deniel, acompanyat del diputat provincial senyor Bertrán.

A la una sortirà cap á Sant Pere de Ribas, ab l'objecte de saludar als entusiasmats companys d'aquesta població.

Sabem que en tots dos punts se 'ls hi fará una entusiasmada rebuda.

Compra de vots

Se 'ns diu que 'ls candidats caciquistas y el repu-

blicá preparan importants sumas ab l'objecte de fer la més asquerosa compra de vots. Els seus agents en els pobles ja fan corre la veu de que hi haurá moneda llarga per comprar las conciencias dels electors.

Nosaltres estarem al aguayt ab l'objecte de descobrir aquets contubernis y perseguir criminalment als compradors y venedors de vots.

Els interventors

El candidat catalanista ha rebut ofertas importants d'interventors en molts pobles, ahont ho farán las personas més importants de la població.

Además, el nostre candidat ha firmat més de 40 poders de delegats seus, que recorreran els pobles el dia de la elecció, pera vetllar per la legalitat del sufragi.

Ho podem dir ben alt que 'ls catalanistas som els únichs que treballan per evitar las tupinadas.

Els demés candidats, fan treballs de sapa ab l'objecte de buscar la perduda.

Pero nosaltres els hi destorbarem.

LA FEYNA DELS REPUBLICANS

Els elements capitosts dels republicans d'aquest districte, cumplint una obra suicida, s'han aliat fraternalment ab els Lerroux, Ardid y comparsa, propagadors de las ideas anárquicas-republicanas, ab la gent mercenaria, que tot predicant la revolució, venen á sou del govern per deturar y desviar la hermosa campanya catalanista, que cridant amorosament á tots els bons fills de Catalunya, els acobla per fer reviure la personalitat de la nostra terra y alcanzar la seva autonomia.

¡Quina diferencia entre las sevas campanyas y las nostras!

Ells, esperits petits y rutinarios, en lloch de combatre al govern qu'arruina á Espanya, y presentar soluciones sólidas per implantar la república, s'entretenen, donant mostrars de ser uns verdaders reaccionaris, en combatrens y insultarnos ab las més grans calumnias y infamias, atacant durament als catalanistas, atiant baixas passions y fomentan odís de classes. Ells, els revolucionaris de per riure, emplean contra nosaltres unas energías que no sabem véurelas en combatre al Estat centralista espanyol. Ells, els intolerants y sectaris, insultan y calumnian grolllament als que no pensan com ells, y fan petita la celebríssima frasse del Neron de «La Marsellesa»:

«El pensamiento libre
proclamo en alta voz
y muera el que no piense
igual que pienso yo.»

Aquets son els lliberals (?) que volen salvarnos. Pobrets de nosaltres si triomfés la seva intolerancia y esperit sectari, completament diferent del esperit de tolerancia y cultura que informan las grans democracias de las repúblicas del Nort de América y Suissa, ahont se respectan todas las ideas y creencias.

Y lo més curiós del cas es que'ns diuen carlistas ab tota la mala fe quan precisament els carlistas son els que'ns combaten ab més duresa.

En cambi, nosaltres, aymants de la verdadera llibertat de tolerancia y cultura dels pobles civilisats fém la nostra campanya serena, ab noblesa, sense ofendre las creencias, que tots els homes instruhits respectan, menos els nostres republicans de per riure, cridant á tots los bons catalans per anar contra l'enemich comú, el Centralisme despotich que'ns esclavisa.

La nostra obra es sólida, de edificació y de cultura. La de ells, ab las sevas intolerancias, es de suicida y de despotisme, á pesar de que sempre cridan que son lliberals.

Pobre llibertat en mans sevas!

EL NOSTRE CANDIDAT A VILANOVA

El passat dimecres, feu una visita á Vilanova el senyor Plá y Deniel, acompanyat del senyor Bertrán y Musitu y del senyor Font, en representació d'aquest períodich.

A la estació de Vilanova l'esperavan una numerosa comissió de catalanistas, ab l'objecte de saludar al nostre candidat.

La comitiva se dirigí al local del Centre Catalá que estava plé de distingidas personas de la localitat.

El president del Centre, senyor Roig y Ventosa feu la presentació del candidat, y en nom dels presents li pregá que'ls dirigís la paraula.

El senyor Pla y Deniel pronuncià un eloqüentíssim discurs, que sentim no disposar del espai suficient per extractar, en quin després de explicar la significació inmensa que te la presentació de un candidat catalanista en un districte, exposà magistralment la síntesis de las nostras aspiracions patrióticas, que tenen de salvar á Catalunya y ab ella l'Estat espanyol. Desfé ab irrefutables datos las calumnias que'ls nostres enemichs ens dirigeixen, y digué que als seus lemas, de *Llibertat, Igualtat y Fraternitat*, que ab el sentit que s'usan avuy ja están desacreditats, ell hi oposa els de *Justicia* en totas las qüestions, *Ordre* en totas las cosas y *Amor* entre tots els homes. Descrigué la llibertat que volen els catalanistas, molt mes ampla y enlayrada que no la dels republicans jacobins, y exposà alguns datos de la Historia de Catalunya, en que's confirma que aquí era l'baluart de la llibertat verdadera, respectuosa per tothom, y baix quina ensenya tots els catalans vivíen units fraternalment. Per acabar indicá que si sortís diputat totas las sevas energías las emplearia en treballar per Catalunya y pèl bé del districte, procurant que en tots els pobles desapareguessin els bandos locals que divideixen crudelment á sos habitants.

Las vibrants paraulas del senyor Pla y Deniel foren rebudas ab entusiastas aplaudiments.

Tot seguit se organís la lluyta electoral, á fi y efecte de evitar las tupinadas.

Per las noticias que's reben dels pobles del districte, es segur que'l nostre diputat obtindrà un brillant triomf.

El senyor Pla rebé moltes provas de simpatia durant la curta estada en que estigué á Vilanova.

A la reunió hi assistiren una comissió de Sant Pere de Ribas y altres punts.

LA BRETOLADA DE SITGES

El caciquet ja comensa á fer de las sevas. No content ab fer las acostumbradas coaccions, se entreté are en enviar correspondencias á *Las Noticias* y als diaris escandalosos, en quinas se insulta grollerament als honrats patricis de Sitges que votan pels catalanistas.

Els caciquistas d'aquí, que en totas las eleccions que's celebran compran vots, y especialment en aquellas célebres en que's presentá en Puig y Valls, en quinas donavan un duro per vot, are's pensan y propagan calumniosament que nosaltres també ho fem.

«Piensa el ladrón que todos son de su condición».

Sort que aquí ningú en fa cas de lo que digui el cacich y sos lacayos.

EL DOCTOR

J. OLLER Y RABASA

ex-alumne dels professors Baguinski y Jacobson de Berlín, Lermoyez, Gougenheim y Viollet de París, ofereix al públich lo seu

Consultori especial pera'l tractament de las enfermetats de la gola, nas y oído

montat ab arreglo als últims adelantos moderns al carrer de

Trafalgar, 44, pral.—Barcelona

Cant al Amor

Anemsen al camp, dona estimada,
anemhi solets, parlant de amor;
tot s'engalana ab nova brotada...
anemhi no duptis... ¡L'ivern es mort!
La Natura ab plaher nos convida
á refer nostre idili trencat;
corrém aymada: curta es la vida:
disfrutemla tots dos d'un plegat.
En lo lloch més espés de l'arbreda,
de floretas ne farém lo niu,
de mirall per ta cara de verge
servirant las aiguetas del riu.
Per alfombras tindré tendre herbatge,
per adornos las boscanas flors,
lloch ombrivol l'espés del ramatge
testimoni dels nostres amors.

Lo cant de l'alosa matinera
lo nou día 'ns anunciará
y eixir per Orient la llum primera
extassiats ne podrém contemplar,
¿Qué'ns importa que'l món ne fulmini
anatemas envers nostre amor,
sí encar que de naltros abomini
respectém lo que'ns dicta lo cor?
Al camp aném, dona estimada
solets tots dos d'amor parlant;
mon pit s'aixampla ab l'alenada
que Primavera vá escampant.
Sanch potentia circula en mas venas...
lo blau cel nupcial-tálam será
y mos brassos las fortas cadenas
hont prés per sempre'l teu cor estará.

R. HOMEDES MUNDO

En aquest número publiquem l' *Ex-libris* del nostre company de redacció Miquel Gorgas, original del intel·ligent aficionat Lluís Martorell, quin dibuix ha merescut grans elogis de las personas intel·ligentes en aquest art.

Fragments de L'HEROE

de D. Santiago Rusiñol

ACTE TERCER

ESCENA V

LA RAMONA I L'ANDREUET

RAMONA

Noi, ja tens el farcell arreglat...

ANDREUET

Molt be, mare...

RAMONA

Hi trobaras de tot. Hi he posat tot lo que he pogut. Veus? Camises, mocadors y mitjons fets meus. Això són benes, arnica, drapets blancs fets de la meva roba blanca. Sents quina flaira de poma comosa que fan? Es l'olor de la calaixera. Allí la guardava del dia que vaig casar-me.

ANDREUET

Mare!...

RAMONA

En aquell recó hi trovarás un paperet embolicat. No'l perdís.

ANDREUET

Què hi ha?

RAMONA

Hi ha cinch duros que encara vaig poguer salvar. Me n'havia de comprar un mocador pera l'hivern; però te 'ls dono pera que te'n compris roba groixuda.

ANDREUET

No'ls vui, mare! .. Compreu-vos-en el mocador.

RAMONA

Tonto! No veus que am mocador o en sense tindria més fred si 'm creia que tu'n tenies?

ANDREUET

Pobre mare!

RAMONA

I ara una altra cosa. Veus això? Són uns escapularis. Que 'm promets que te'ls posaras?

ANDREUET

Us ho juro!

RAMONA

Mira que'l noi gran també va jurar-ho i no'ls va dur...

ANDREUET

Jo no sóc el gran.

RAMONA

I després, quan te llevis, senya-t. I després... després... recorda-t de la teva pobra mare, i pensa bé que ella... sí, que't seguirá, siguis allà on siguis. (Plora.)

ANDREUET

Bueno, prou... No us trastorneu ..

RAMONA

Ja m'ho han dit, que tinc d'animar-te; però no són mares els que m'ho diuen. Fill meu, sobre tot tinguis compte amb els companys i escriu-me. Ho sents? Jo no podré contestar-te, perquè, pobre de mí, no van ensenyar-me de lletra; però quan rebis carta de casa llegeix-la bé, que ja ho endavinaras que jo hi parlo, entre aquelles ratlles de tinta. Que ho faras lo que t'encomano?

ANDREUET

Viviu tranquil-la!...

RAMONA

Tu ets el que has de viurer! No't moris pas, fill meu! No't moris, si vols que jo visqui! Abraça-m! (L'abraça.)

ANDREUET

Ja són aquí!

RAMONA

Déu meu! I que depressa ve la desgracia!

(Entren l'Anton, el senyor Tomas, el Secretari i el Sargento.)

A SITGES

Com tudó que del camp al cel s'enlaire
Tallant ab son volar, la gassa d'aire
Ab que Deu á la terra envolcallá,
Del fret rocám un día tú sortires
Y al naixer, de sirenes cants sentires,
Ensemps l'ona ab escuma'l va adorná.
Al sentir eixos cants lo mar mirares,
Y ta figura en son espill trovares:
¡Que petita! vergonya vas tenir
veyente tan voltada de grandesa.
Ensemps que tú no més que petitesa,
A Deu Etern podías oferir.
Dins les penyes volgues amagarte,
Mes elles ab sos braços van lligarte
No deixante fugir de dins son pit,
Y allá clavada tes llágrimes vessaves
Veyent ta petitesa ¡Prou ploraves!
No sabent que sols creix el que's petit!
Sigles han passat los que escrigueren
En ton front, que tempestes no abatetxen
De velluria y de gloria les senyals
Y al mirarte en la mar hi veus en ella
Ta noble testa á qui lo mon sagella,
Ab los signes d'amor mes inmortals
—¡Gloria á Sitges!—diu l'ona joganera.
que, las rocas llepant, s'entorna enrera
després d'haverte dat lo bes d'amor;
—¡Gloria á Sitges!—fort crida l'alta serra
Y allá baix, á la vall, l'aucell s'atterra
ohint los crits de gloria y de lloor.
Y quan en negra nit ronca tempesta,
L'univers, que tremola tot enter,
Se sent lo dring del bronze, que vigila
Del pescador la barca ¡hermosa vila!
Desde dalt lo cimell de ton cloquer.
Les roques que de trono te serveixen,
Al veuret tan hermosa, se gaudeixen,
Y estrenyen ab més força son abraç;
Y quant rúfol ventot, aixeca ab furia
Onades dintre el mar, que ab sa canturia
Apar que vulguin rompre aquet enllaç;
—¡No! ¡no me la pendrás! les roques criden
Y apar que sarcásticas se'n rihuen
Veyentlas estrellarse damunt seu:
Y al partirse quedant esmicolades,
Ab nuvolets de gotas ajuntades
Rodejante t'incensen com á un Deu.
Are, ja n'ets d'hermosa patria mia,
Pots aixecarte, coverta d'alegría
portada per sirenes, del bressol
Ahont un jorn te donaren corallines
y perles de son niu blanques gavines
Que la mar va oferirte per consol
Aixecat donchs, fins tocar la blava volta;
Y aixís enlairada'l cant escolta
Ab que l'au te saluda pel matí,
Y si un jorn los futurs taquen ta gloria,
Al menos quedi de tú, grata memoria
Que digui—¡Aquí fou Sitges la de ahí!

TRINITAT CATASÚS

Sitges, 8 de Abril de 1903

EL NEN

FRANCISCO MARISTANY Y VIDAL-RIBAS

SE N'HA ANAT AL CEL

Els seus pares, avis, besavia, oncles y cosins, fan á saber é llurs amichs y coneguts tan sensible pèrdua.

NOTICIAS

Ha mort á Barcelona la bondadosa senyora do-
nya Maria Vidal de Vidal, que tant estimada y res-
pectada era en aquesta vila, per las grans y nobles
cualitats que l'adornavan.

El seu cadavrer sigué traslladat de Barcelona al
cementerí d'aquesta vila haventse organissat ab mo-
tiu del enterro una imponent manifestació de dol
posantse de relleu las grans simpatías de que gosa-
va la finada y sa apreciable família.

Els funerals celebrats el passat dijous en aquesta
parroquia també es vegeren molt concorreguts.
Rebi la família de la finada la expressió del nos-
tre més sentit condol per tant dolorosa pèrdua.
A. C. S.

Ha mort á Barcelona el xamós nen Francisco
Maristany y Vidal-Ribas, que era l'encant dels seus
pares y una esperansa falaguera de la seva respecta-
ble família, á quina enviem, ab tal trist motiu, la
expressió del nostre més sentit condol.

L'acte del enterro resultá una imponent mani-
festació de dol, demostrantse lo molt que ha sigut
sentida la mort del preciós nen, y las simpatías ab
que contan las distingidas famílies Maristany y Vi-
dal-Ribas.

Aquest any la nit de pasqua resultá bastant en-
sopida.

Solsament sortiren las caramellas del Prado or-
ganissadas pel coro «La Lira Sitgetana» y unas altres
improvisadas pels joves de «Lo Rebrot».

Del Retiro, Café Catalá y mariners, al revés dels
demés anys no'n sortiren.

Al diumenge arribá un coro humorístich de Bar-
celona titulat «L'Escarpindull», que després de can-
tar en varias casas, celebrá á la nit una funció al
Retiro á benefici del Hospital.

El teatre estava plé de gom á gom haventse re-
presentat per alguns coristas la pessa «A la preven-
ció» y'l monolech «Mestre Olaguer», cantant des-
prés varias composicions humorísticas y al final se
organissá un animat ball.

Se recaudaren, pagats gastos, 75 pesetas que si-
gueren entregadas al Hospital per lo que la carita-
tiva acció del mentat coro es ben digne de aplauso.

Se esperava també un altre coro de Barcelona,
titulat «L'Esparvé», pero per causas imprevistas no
pogue venir.

En la nit del passat divendres s'estrená al Tea-
tre Romea de Barcelona, l'última producció de don
Santiago Rusiñol «L'Heròe». El teatre estava plé á
vessar, assistinhi gran nombre de sitgetans desitjo-
sos d'assaborir á l'escena lo que l'amich Rusiñol ens
havia fet sentir en el «Cau-Ferrat», ab lo sentiment
que ell hi sab donar.

L'èxit fou inmens, tenint que sortit l'autor infi-
nitat de vegadas al palco escénich al final de cada
acte, é interrompintse algunas vegadas la represen-
tació pera rebre grans aplausos en las hermosas
frases intercaladas en cada un dels actes.

Felicitém de tot cor al amich Rusiñol per son
nou triomf, que fou grandíssim.

En altra part publicué una de las més bellas
escenas de l'obra.

Per falta de temps no doném més detalls,

El dilluns passat va arribar de Santiago de Cuba
el nostre amich y compatrici don Joan Junyent y
Rosés.

El dijous d'aquesta setmana el cabo de la guardia

civil senyor Ruiz Font ab altre guardia, varen cap-
turar á un vagamundo que la nit avants havia pis-
pat unas quantas pesetas á un pobre que havian
dormit plegats en el Asil de Sant Joseph d'aquesta
vila.

El rata de nit tot seguit fou entregat als tribu-
nals.

Segón se diu, la societat del Retiro ha suprimit
els balls de tarde al objecte d'introduhir algunas
economías, donat l'estat d'acaplament en que ac-
tualment se trova dita societat.

Per dit motiu, la banda que feya tota la vespra
del Retiro junt ab altre element jove, están organi-
sant una nova societat pera donar balls de tarde tots
el días festius.

Ahir al matí va surtir el viatich per tots aquells
que durant la Quaresma no pogueren cumplir ab
la parroquia per impossibilitats ó bé malalts.

Alguns titulat republicans s'entretenen aquets
días en atacar innoblement als catalanistas y al nos-
tre candidat

Nosaltres que obrem sempre ab noblesa, no vo-
líam disgustarnos ab els federals, perque veyam,
que á pesar de tot també defensavan l'autonomia de
la nostra terra, y per aixó en las passadas eleccions
aguantarem pacientment els insults que'ns dirigian,
á pesar de poder dir moltes cosas sobre la conduc-
ta de'n Pau Barbé á la diputació, la seva aliansa ab
els cacichs y altres cosas y cosetas que tothom sap,
que á la veritat, no fá de gayre bon republicá el
ferlas.

Pero avuy, devant de l'insistencia del atach inno-
ble, propi del sectari, la nostra dignitat no'ns per-
met callar més.

Sentim molt no tenir en aquest número l'espai
suficient per publicar solsament alguns detalls d'un
diari republicá de Barcelona, en quin se fa un estu-
di del republicanisme de *doblé* d'en Pau Barbé lo
ben vist que era de'n Planas y Casals, y l'actitut que
va observar á la diputació, ahont se portá com un
perfecte monárquich, y ni sisquera s'oposá á que
aquella corporació donés 11.000 duros pera erigir
un monument á Alfons XII. Sempre que, seguint
els principis republicans y autonomichs, tenia de
protestar, callava com un mort per no disgustarse
ab els cacichs, que veyan ab molts bons ull la seva
conducta sossegada. Y en Planas y Casals deya tot
satisfet que'en Barbé era un bon (?) diputat d'opo-
sició.

La setmana vinent, si ells segueixen en la seva
campanya d'injurias, publicarem ab tots els detalls
alguns fets veridichs del candidat republicá.

Per acabar, consigném que en Barbé es católich
y per lo tant, segons la máxima d'aquets ignorants,
es un carlí y un reaccionari.

Quins *lliberals* més absolutistas corren avuy dia!

El dimars passat, dia 14 del corrent, professá al
Institut de la MM. Reparadoras la senyoreta donya
Concepció Catasús y Soler, filla de nostra compa-
tricia, donya Josefa Soler, viuda de Catasús y ger-
mana de nostres amichs y companys de causa. L'ac-
te fou celebrat á l'Iglesia que te instalada dit Institut
á Manresa. Concorregueren á la cerimonia tota la
numerosa família de la profesanta.

En l'iglesia parroquial, dimars passat, un sub-
jecte foraster y vestit de senyor y vestit de senyor
pobre, després de passeixarse una hora y mitja per
l'Iglesia y de resar á tots los Sants y Santas, va acu-
dirli l'inspirat acudit de forsejar la caixeta d'almoynas
colocada á la porta de Santa Catarina, ab lo
soroll s'hi personificá un empleat de l'Iglesia cau-
santli sa presencia tant mala visió, que fugí á gran
velocitat essent impossible conseguirlo.

El cándidat republicá D. Pau Barbé, ha enviat
un agent electoral á Sitges pera que treballi la seva
elecció en la propera lluyta del día 26. Ab tal motiu,
ha quedat molt desayrat y en situació bon tros com-
promesa el celeberrim president del Comité federal
D. Ramón Montané, condemnat eternament á fer
papers d'estrassa. Sembla que la decissió del senyor
Barbé obeeix al natural desitg d'obtenir una votació
mes nutrida, puig ab los tres vots y mitg de que dis-
posa D. Ramón, tant sols podrán guanyarse elec-
cions el día que els gossos se fermin ab llangonissas.

El passat dilluns de Pasqua la gent se'n aná á
menjar la mona, com de costum, als pintoreschs
llocs de Can Milá y Els Molins, ahont hi havia las
bandas de música del Retiro y'l Prado, ballantse al
ayre lliure.

La animació que regná tota la tarde fou extraor-
dinaria.

El passat diumenge, conforme anunciarem, se
reprengueren els balls de tarde al Prado, haventse
vist en extrem concorregut.

A la nit també se celebrá un lluhit ball al mateix
local, executant la banda del senyor Carbonell un
bonich repertori.

Aquest any no se celebrarán els tradicionals balls
de Caramellas.

La sessió del Ajuntament d'aquesta setmana,
tingué molt poca importancia, per lo que no la res-
senyem.

Més campanya electoral

Visitas

El nostre candidat senyor Plá y Deniel, junt ab
el diputat provincial senyor Bertran y Musitu va
visitar fá alguns días las poblacions de Sant Boy,
Viladecans, Gavá, San Climent de Llobregat y al-
tres, rebent á tot arreu moltes provas de entusias-
me y simpatía, y émportantse falageras esperansas.
A totarreu es segur el nostre triomf.

AVIS

Informació electoral

Al objecte de donar á nostres lligidors una in-
formació gráfica y clara de la manera com hagin
anat las vinentas eleccions de Diputats á Corts,
preguem á tots, sigan los que vulgan, que qualse-
vulga tupinada, xanxullo, ilegalitat, coacció moral
ó material, compra y preu dels vots, agents llogats
y fets dignes de presentarse á la vindicta pública ab
noms y apellidos que sápigam, de qualsevulga poble
d'aquet Districte, que 'ns ho digan ab tots los de-
talls més íntims y precisos, pera publicarlos al BA-
LUART.

Considerantse aquest servey com á confidencial,
preguem als comunicants que s'atinguin á la veritat
dels fets, enviantnos las provas, sigui á favor del
candidat que 's vulga, y datos, pera poder sostenir
lo que escrivim.

BALUART DE SITGES procurarà, no obstant, tenir
agents secrets en los principals llocs, pera que l'in-
formin.

Confíem, donchs, en que tots los electors dels 21
pobles d'aquet Districte 'ns ajudarán també.
¡Visca la sinceritat electoral!

La pressió oficial

Copiem de *La Veu de Catalunya*:
«Pera demá, dimecres, el senyor governador ci-
vil té cridats als alcaldes del districte de Vilanova;
no s'ha de ser gaire espavilat pera creure que 'ls par-
lará d'eleccions y de la conveniencia de que surti
trionfant el candidat ministerial.

El senyor Rothwos no sab el terren que trepitja; en Planas y Casals l'ensenya fentli creure que avuy se pot fer lo que avans se feya.

Y això no és veritat.

Avuy els alcaldes no l'han de tenir la pressió oficial; poden riure's de las amenasses, que avuy hi ha minorías que 'ls defensaran y no permetran que quedin a l'ombra 'ls treballs dels caciquistas contra l'honra y els interessos dels administradors dels pobles que compleixin ab el seu dever.

El senyor governador podrá voler ressucitar procediments vells, que han fet la desgracia d'Espanya; podrá valerse del seu poder, prescindint de tot, pero no surtirà ab la seva.

El seu pas per la *provincia* será curt, pero edificant. Provará lo que podem esperar del Poder central que representa.»

De Canyellas

Ens diuen de Canyellas que ahir va quedar dissolt el comitè conservador que uns tres mesos enera s'havia format.

La causa d'això's deu á que en las últimas eleccions de diputats provincials varen quedar desamparats per las personas que 'ls havian compromés y además pel desaire donat avans d'ahir pel candidat senyor Milá y Pi, el que, al passar per Canyellas, en comptes d'anar á veure las personas que formavan el comitè, se'n aná á trovar al secretari, que es precisament en contra del partit que havia format el comitè. El president era don Jaume Soler y el Secretari, don Manel Ill, els quals junt ab las demés personas, la major part d'ells propietaris, anaren tot seguit á Vilanova á anunciar als conservadors d'allí la dissolució del comitè.

Noticias Religiosas

Avuy diumenge á las vuit del matí, exercicis del mes de Sant Antón y á las deu missa conventual.

A las quatre de la tarda, rosari, novena á Nostra Senyora del Sagrat Cor, exposició del Santíssim Sagrament, cant del Trisagi seráfich á veus y orga, lletres y reserva.

Demá y demés días de la setmana á las set y mitja del matí, continuarà lo més dedicat á Sant Antón.

Dissapte á las deu del matí, missa, salutació Sabatina y Salve al Santuari del Vinyet.

Dilluns de Pasqua degut á la genorositat d'una caritativa Senyora se repartiren un centenar de monas als noys qu'assisteixen al Catecisme que s'enseny a la Parroquia.

Imp. LA CATALANA, de F. Baxarias: S. Rafael, 7; Barcelona

Cassadó y Moreu

PIANOS

Vendas, Lloguers y Plassos

Dormitori de Sant Francesch, 27

BARCELONA

FÁBRICA DE LICORS

Primera á Sitges

MIQUEL RIBAS

A petició de molta clientela, y en vista del gran éxit obtingut ab el WERMOUTH marca MARGARIT, quina classe es sens dupte la millor que's fabrica á Espanya, puch desde avuy oferir el RON MARGARIT ab la confiança que no desmereixerá de la fama que ja acreditada té dit WERMOUTH MARGARIT.

◆ Wermouth BLANCA SITGES (sech) ◆

MALVASIA y MOSCATELL de cullita propia

Existencias en tots els Cafés, Restaurants. Colmados, etc.

Imprempta LA CATALANA

Francisco Baxarias

IMPRESIONES DE
TODAS CLASSES

Sant Rafel, 7
Barcelona

LA CATALANA

Companya de segurs contra incendis y explosiões á prima fixa

Establerta á Barcelona, Dormitori de Sant Francesch, núm. 5

EDIFICI DE SA PROPIETAT

GARANTÍAS: Capital social 5.000,000 pessetas.
Reservas y primas 13.294,501'73 pessetas.

Fondos colocats en inmuebles á Barcelona y valores de major cuantía

Sinistres pagats: 6,283, que importan 7.632,260'39 pessetas

AGENCIA DE SITGES: — VICENS MORANDO Y BERTRÁN

Gamisería y Corbatería

Boqueria, 32. — Barcelona

Gran assortit en Camisas, Corbatas, Mocadors y tots els articles pertanyents á n'aquest ram.

Gran baratura de preus

La Camisería que ven més barato de Barcelona

ESPECIALITAT

en Camisas á mida

Biblioteca Popular de "L'Avenç"

Volums a 50 céntims, am covertes a dues tintes

Han sortit els tres primers, que s titulen:

D'AQUÍ I D'ALLÀ, de Santiago Rusiñol

CONTES. de Lleó Tolstoi

CROQUIS PIRENENCS, de J. Masó Torrents

Gran Relotjeria y Joyeria

EL REGULADOR

Inmens assortit en objectes propis pera regalos

Carme, 1, y Rambla de las Flors, 37.-BARCELONA

VI MIRABENT ◆ CONTRA LA INAPETENCIA ◆
-Reconstituyent tónich, nutritiu poderós-

Contra la perdua del apetit y convalecencia y enfermetats llargas. Recomaném als malalts y personas delicadas l'empleo del Vi Mirabent, constituït á base de las tres Quina, Cacao, Colombo y Peptona ó carn, essent un dels millors Tónichs nutritius y l'únic reconstituyent natural y complet.

Dit Vi, soportat pe 'ls estómacs més delicats, activa la nutrició y fa recobrar las forsas en los individuos que experimentan un decaïment orgánich. Al propi temps facilita una bona digestió evitant las traballosas e incompletas. — Preu de la botella, 2'50 pessetas.

Pera 'ls cassos en que's tracta de combatir la Anemia, Clorosis (colors pàlits), desarreglos menstruales y demés afeccions degudas á pobresa de sanch, tenim preparat el Vi Mirabent Ferruginós contra la inapetencia, de composició semblant al anterior, ab la adició del Ferro, en estat perfectament soluble y enterament assimilat. — Preu de la botella, 3 ptas.

Quan hi ha necessitat de combatir els efectes del Linfatisme, Raquitisme, Escrofulas, Infarts Glandulars, etc., tenim preparat el Vi Mirabent Fosfatat, contra la inapetencia, de resultats marcadament visibles. — Preu de la botella, 3 pessetas.

DE VENDA A SITGES: Farmacia del senyor Vallés, Plassa del Marqués de Mont Roig

DIPOSIT A MADRID: Fuencarral, 103

A BARCELONA: Oficina de Farmacia y Laboratori Químich de F. MIRABENT, Diputació, 411 y Girona, 38.